

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 26 lutego 2026 r.

Poz. 1184

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.48.2026

Lublin, dnia 24 lutego 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXVII/175/26 Rady Gminy Biłgoraj z dnia 29 stycznia 2026 r. w sprawie wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych, w części obejmującej jej §1 ust.1 w brzmieniu: "oraz sesjach sołtysów"

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVII/175/26 Rady Gminy Biłgoraj z dnia 29 stycznia 2026 r. w sprawie wysokości diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych, w części obejmującej jej §1 ust.1 w brzmieniu: "oraz sesjach sołtysów".

Uzasadnienie

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 stycznia 2026 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołano przepis art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z tym przepisem, rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Na wstępie wspomnieć należy, że co do zasady przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy nie przysługuje żadne wynagrodzenie, funkcja ta ma bowiem wymiar społeczny (por. m. in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 stycznia 1995 r., sygn. akt II SA 1825/94, ONSA 1995 r. Nr 4, poz. 183). Rada Gminy może, choć nie musi skorzystać z kompetencji do ustalenia diety sołtysom, co powoduje, że również nie przyznanie diety sołtysom nie powoduje naruszenia art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (por. wyrok NSA z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt II OSK 773/17; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 7 września 2017 r., sygn. akt II SA/Po 149/17).

Przepisem art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ustawodawca upoważnił radę gminy do przyznania przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy określonych należności (diety i zwrotu kosztów podróży służbowej). Posłużenie się przez ustawodawcę w art. 37b ust. 1 ustawy zwrotem „zasady, na jakich będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej” pozwala radzie gminy przyjąć regulację prawną najlepiej dostosowaną do miejscowych warunków. Granice przewidzianej swobody rady w tym zakresie wyznacza jednak obowiązujący porządek prawny.

Jak stanowi § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały ustala się wysokość diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych za udział w sesjach Rady Gminy Biłgoraj oraz sesjach sołtysów w wysokości 300,00zł (słownie: trzysta złotych 00/100) za sesję, z zastrzeżeniem ust. 2.

Przyjęta przez Radę Gminy regulacja § 1 ust.1 w brzmieniu: "oraz sesjach sołtysów" nie znajduje uzasadnienia w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i w sposób istotny narusza art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Ustawodawca posługując się terminem "dieta" nie zamieścił w przepisach legalnej definicji tego pojęcia.

Zdaniem organu nadzoru, pod pojęciem „diety” należy rozumieć ogólne koszty związane z pełnieniem funkcji przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy, przy czym przepisy ustawy nie precyzują, jakie wydatki wchodzi w skład kosztów związanych z pełnioną przez nich funkcją.

Jeśli chodzi o samo ustalenie diety dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy należy stwierdzić, że przepisy ustawy także nie precyzują, jakie wydatki wchodzi w skład kosztów związanych z pełnioną przez nich funkcją.

W art. 37a ust. 1 ustawa o samorządzie gminnym stanowi jedynie, że przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej może uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu.

Dieta przyznawana przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy, jako świadczenie o charakterze ekwiwalentnym, może zatem niewątpliwie rekompensować wydatki ponoszone w związku z uczestnictwem w sesjach rady gminy.

Reasumując, ustalana na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym dieta obejmuje pokrycie kosztów związanych z pełnieniem funkcji przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy, w tym w szczególności kosztów związanych z uczestnictwem w pracach rady gminy.

Pojęcie „sesji sołtysów” nie występuje w żadnych obowiązujących przepisach prawa. Pojęcie to nie występuje i nie zostało przybliżone ani w jednobrzmiących statutach sołectw Gminy Biłgoraj przyjętych uchwałami Rady Gminy Biłgoraj od Nr LV/318/18 do Nr LV/345/18 z dnia 11 października 2018 r., ani w Statucie Gminy Biłgoraj przyjętym uchwałą Nr XXVI/171/20 z dnia 8 października 2020 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Biłgoraj.

Należy mieć na uwadze, iż uchwała określająca zasady na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej przysługuje dieta i zwrot kosztów podróży służbowych powinna być sformułowana w sposób jasny, czytelny i nie budzący wątpliwości interpretacyjnych

Rada Gminy nie może zatem ustalić diety (a także potrąceń diety) za udział w posiedzeniach, których znaczenie nie jest określone. Takie działanie nie mieści się w granicach upoważnienia udzielonego Radzie Gminy w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie którego Rada ustala zasady, na jakich sołtysom będzie przysługiwała dieta z tytułu sprawowanej funkcji.

Należy także nadmienić, że w obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 37d ustawy o samorządzie gminnym, który z dniem 1 stycznia 2026r. został dodany mocą art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 września 2025 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o funduszu sołeckim (Dz. U. 2025, poz. 1436) *wójt, w drodze zarządzenia, może powołać konwent przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy (ust. 1); konwent jest organem opiniodawczo-doradczym wójta (ust. 2); konwent obraduje na posiedzeniach, którym przewodniczy wójt (ust. 3); w zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wójt określa zakres działania konwentu i tryb jego działania oraz może określić zasady wypłacania diety i zwrotu kosztów podróży przysługujących przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych za udział w posiedzeniach konwentu (ust. 4).*

Ustawodawca wprowadził zatem możliwość powoływania organu określonego w ustawie jako "konwent", składającego się z przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy, którego funkcja ma charakter opiniodawczo-doradczy dla wójta. Do ustalenia zasad wypłacania diety i zwrotu kosztów podróży przysługujących przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy (sołtysom) za udział w posiedzeniach konwentu upoważniony został wójt, który określa takie zasady w zarządzeniu podejmowanym na podstawie art. 37d ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXVII/175/26, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Biłgoraj
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Biłgoraj